

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/84/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201343
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820201343.5

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, H. U. D., X.. X.XX.XXXX, H. E. D., X.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: F. D., X.. XX.XX.XXXX, V. L. G. XXX/XX, R., toho času Ú. X. Y. V. S. R., X.. Š. F. X, Z. a H. D., X.. X.XX.XXXX, V. L., G. XXX/XX, R., toho času Ú. X. Y. V. S. R., O. XX, F., na návrh navrhovateľky: H. Š., X.. XX.X.XXXX, V. L. G. XXX/XX, R., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti U. D., X.. X.XX.XXXX a E. D., X.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. Š., X.. XX.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, R., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Zauvažuje rodičov platením výživného na maloletú E. D., X.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov povinný platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazal platením výživného. V návrhu uviedla, že jej dcére, matke maloletých detí, bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Nástup na výkon trestu má najneskôr dňa XX.X.XXXX. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody od XX.XX.XXXX v F.. V súčasnej dobe žije navrhovateľka so svojou druhou dcérou H. Š. a jej rodinou v ich dome na adrese G. Č..XXX/XX, R.. Jej manžel je už nebohý, ich deti sú už dospelé a osamostatnené. Aktuálne poberá navrhovateľka starobný dôchodok. Je zdravá a schopná sa o svoje vnúčatá postarať na nevyhnutný čas dcérinho pobytu vo väzení. Maloleté deti ju poznajú a rešpektujú.

2. Rodičia sa vo veci nevyjadрили, pojednávania sa nezúčastnili. Obaja sú vo výkone trestu odňatia slobody.

3. Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: správa kolízneho opatrovníka, správa obce R., správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Z. C. F. a zistil tento skutkový stav veci :

5. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/84/2020-11 zo dňa 11.6.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd do právoplatného skončenia súdneho konania zveril mal. U. D., X.. X.XX.XXXX C. H.. E. D., X.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti H. Š., X.. XX.X.XXXX. Rozhodnutie bolo vykonateľné dňom 11.6.2020 a nadobudlo právoplatnosť 5.8.2020

6. Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že táto zabezpečuje obom maloletým deťom všetku potrebnú starostlivosť a to od doby čo sú ich rodičia vo výkone trestu odňatia slobody. Navrhovateľka ako ich stará matka nemá s deťmi žiadne výchovné problémy. Maloletá U. H. XX K., ukončila povinnú školskú dochádzku, v ďalšom štúdiu nepokračuje. Mladšia E. zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie. Navrhovateľka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 244,- eur. Okrem výdavkov na stravu, ošatenie a hygienické potreby, musí platiť poplatok za elektrinu vo výške 180,- eur a za vodu 20,- eur. Býva v spoločnej domácnosti s dcérou H., jej maloletými deťmi a ďalšími X maloletými deťmi, ktoré má v náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka nebola súdne trestaná, je spôsobilá na právne úkony a jej zdravotný stav umožňuje postarať sa o maloleté deti.

7. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že z manželstva F. D., X.. XX.XX.XXXX C. H. D., X.. X.XX.XXXX, pochádza XX detí, z toho je ešte X maloletých - U. D., X.. X.XX.XXXX, O. D., X.. XX.X.XXXX, E. D., X.. XX.X.XXXX, G. D., X.. X.X.XXXX C. X. D., X..XX.X.XXXX, E. D.Á., X.. XX.XX.XXXX C. E. D., X.. XX.XX.XXXX. Matke maloletých detí F. D. bol Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn 12T/224/2013 zo dňa 30.12.2013, uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Matka nastúpila na výkon trestu v mesiaci E. XXXX. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody od XX.XX.XXXX Y. Ú. F.. O zverenie maloletých detí O. D., X.. XX.XX.XXXX, E. D., X.. XX.XX.XXXX, G. D., X.. XX.XX.XXXX, X. D., X.. XX.XX.XXXX C. E. D., X.. XX.XX.XXXX, požiadala sestra matky maloletých detí H. Š., X.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/83/2020-47, jej boli uvedené maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka H.K. Š., X.. XX.XX.XXXX, požiadala o zverenie hore uvedených maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Tie jej boli Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/84/2020-11 zo dňa 11.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.08.2020, dočasne zverené neodkladným opatrením do starostlivosti. Stará matka po smrti svojho manžela odišla z ich spoločného domu a nasťahovala sa k svojej druhej dcére H. Š. a jej rodine na adresu G. XXX/XX, R.N.. Rodina žije v dvojizbovom murovanom dome. Bytové podmienky rodiny sú adekvátne prostrediu, v ktorom rodina žije. Domácnosť je stiesnená, zariadená potrebným nábytkom, rozkladacími gaučami a elektrickými spotrebičmi. V domácnosti je zavedená elektrina, vodu čerpajú z verejného vodovodu. Zásoby potravín a hygienických potrieb má rodina zväčša postačujúce. H. Š. je vdova, poberá starobný dôchodok, t.č. je zdravá a ochotná sa o maloleté deti postarať v čase pobytu ich matky vo VTOS. Maloletí ju dobre poznajú a rešpektujú. Stará matka v súčasnosti neudáva s maloletými deťmi žiadne výchovné problémy. Všetky deti sú zdravé, prekonávajú len bežné detské ochorenia. Ošetrojúcou lekárkou maloletých detí je H.. R. E..

8. Obec R. v správe potvrdila, že navrhovateľka sa o vnúčatá stará zodpovedne. Deti chodia čisto oblečené. Navrhovateľka sa správa na verejnosti slušne, doposiaľ nebola riešená komisiou verejného poriadku.

9. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Z. potvrdil, že matka detí nie je aktuálne zaradená do práce. Predpokladaný koniec trestu je stanovený na G. XX.XX.XXXX. Otec detí je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody F. pracovne zaradený od 19.5.2020. Za obdobie od mája do septembra 2020 mu bola vyplatená čistá mzda mesačne v rozpätí od 60,51 eur do 164,24 eur.

10. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

15. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v ich najlepšom záujme. Navrhovateľka ako stará matka zabezpečuje deťom potrebnú osobnú starostlivosť, má s vnučkami vytvorený kladný citový vzťah, poskytuje im potrebnú výchovu a výživu. Maloleté deti majú pri navrhovateľke zabezpečené základné životné potreby a starú matku rešpektujú. Obaja rodičia sú vo výkone trestu odňatia slobody, teda nemôžu poskytovať maloletým dcéram osobnú starostlivosť. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí. Navrhovateľka súhlasila so zverením maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd mal za potvrdené, že navrhovateľka spĺňa predpoklady pre čo najlepšie zabezpečenie osobnej starostlivosti maloletým, preto rozhodol v zmysle výroku tohto rozhodnutia.

22. Vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu trvá do času kým dieťa nenadobudne schopnosť samo sa živiť. V danej veci staršia z dcér U. je síce ešte maloletá, ale už ukončila povinnú školskú dochádzku, v ďalšom štúdiu nepokračuje, teda možno konštatovať, že nadobudla schopnosť sama sa živiť a rodičom voči tejto dcére zanikla vyživovacia povinnosť. Súd zaviazal rodičov platením výživného len na mladšiu z dcér E.. Vzhľadom na aktuálnu situáciu, v ktorej sa nachádzajú rodičia dieťaťa, súd ich zaviazal platením výživného na maloletú v minimálnom rozsahu, t.j. v súčasnosti 29,42 eur mesačne. Zákon o rodine stanovuje minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na príjem. Určenie výživného pod túto minimálnu hranicu nie je možné. Počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti sú rodičia povinní poukazovať výživné na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.